

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 22.05.2026
Sayı: 159

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yapay Zekâ, Otomasyon ve Sosyal Dönüşüm Uyum Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 26-6-2026	Esas No: 2/3744

Tel.: (0312)420 28 18-19

Faks: (0312)420 20 29

e-posta: lutfuturkkan@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 2.Kat Oda No:F219 TBMM-Çankaya/ANKARA

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
2 5 Haziran 2026
Numara:

T B M M
GENEL BAŞKANLIK
2 5 Haziran 2026
No: 1883938

GEREKÇE

Yapay zekâ ve otomasyon teknolojileri, sanayi devriminden bu yana çalışma hayatını en fazla dönüştüren gelişmelerden biri haline gelmiştir. Önümüzdeki yıllarda milyonlarca çalışanın mesleği dönüşecek, bazı meslekler ortadan kalkacak, yeni meslekler ortaya çıkacaktır.

Türkiye'nin sosyal güvenlik sistemi büyük ölçüde çalışanlardan alınan primlere dayanmaktadır. İnsan emeğinin yerini teknolojinin aldığı bir dönemde mevcut finansman modelinin sürdürülebilirliği tartışmalı hale gelecektir.

Bu Kanun Teklifi ile amaçlanan; teknolojik dönüşümü engellemek değil, dönüşümün toplumsal maliyetlerini yönetmek, çalışanları korumak, SGK sistemini geleceğe hazırlamak ve yapay zekâ çağında Türkiye'nin rekabet gücünü artırmaktır.

Amaç, yapay zekâyı vergilendirmek değil; yapay zekânın yarattığı verimlilik kazancının küçük bir bölümünü yeniden eğitim, sosyal güvenlik ve toplumsal uyum için kullanmaktır.

YAPAY ZEKÂ, OTOMASYON VE SOSYAL DÖNÜŞÜM UYUM FONU KURULMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

MADDE 1- Bu Kanunun amacı; yapay zekâ, robotik sistemler ve otomasyon teknolojilerinin istihdam, sosyal güvenlik sistemi, kamu maliyesi ve çalışma hayatı üzerindeki etkilerini yönetmek, ortaya çıkabilecek gelir kayıplarını telafi etmek, iş gücünün yeniden beceri kazanmasını sağlamak ve sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini güvence altına almaktır.

MADDE 2- Bu Kanun;

- a) Yapay zekâ tabanlı sistemleri,
- b) Robotik üretim sistemlerini,
- c) Otomasyon sonucu iş gücü ihtiyacını azaltan teknolojileri,
- d) Bu teknolojileri kullanan gerçek ve tüzel kişileri,

kapsar.

MADDE 3- Bu Kanunun uygulanmasında; “Otomasyon” insan emeğiyle yürütülen iş süreçlerinin yazılım, robotik sistem veya yapay zekâ tarafından gerçekleştirilmesini, “İstihdam İkame Oranı” belirli bir dönemde teknoloji nedeniyle ortadan kaldırılan tam zamanlı çalışan sayısını, “Yapay Zekâ Katma Değer Kazancı” işletmenin otomasyon sonucu elde ettiği ilave verimlilik artışını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yapay Zekâ ve Otomasyon Uyum Fonu

MADDE 4- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde “Yapay Zekâ ve Otomasyon Uyum Fonu” kurulmuştur. Fonun gelirleri şunlardır:

- a) Yapay Zekâ Katma Değer Katkı Payı,
- b) Dijital hizmet gelirlerinden aktarılacak paylar,

- c) Genel bütçe katkıları,
- d) Uluslararası fon ve hibeler,
- e) Diğer gelirler.

MADDE 5- Fon gelirleri yalnızca aşağıdaki amaçlarla kullanılabilir:

- a) İşini kaybeden çalışanların yeniden eğitim programları,
- b) Yapay zekâ dönüşümünden etkilenen sektörlerde ücret destekleri,
- c) Mesleki dönüşüm bursları,
- d) Teknoloji dönüşümüne uyum sağlayan KOBİ destekleri,
- e) Sosyal güvenlik sistemine aktarılacak katkılar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yapay Zekâ Katma Değer Katkı Payı

MADDE 6- Bir işletmede yapay zekâ veya otomasyon yatırımı sonucu çalışan sayısında yüzde 20 ve üzeri azalma meydana gelmesi halinde, elde edilen verimlilik kazancı üzerinden yüzde 2 ile yüzde 5 arasında değişen oranlarda Yapay Zekâ Katma Değer Katkı Payı alınır.

Oranlar sektör bazında Cumhurbaşkanınca belirlenir.

MADDE 7- Katkı payı;

- a) Yeni yatırım yapan işletmeleri cezalandırmayacak,
  - b) Uluslararası rekabet gücünü zayıflatmayacak,
  - c) Teknolojik dönüşümü engellemeyecek,
- şekilde uygulanır.

Katkı payı hiçbir şekilde kurumlar vergisinin yerine geçmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Güvenlik Koruma Mekanizması

Madde 8- Sosyal Güvenlik Kurumu her iki yılda bir;

- a) 1 milyon,
- b) 5 milyon,
- c) 10 milyon,
- d) 20 milyon

kişilik istihdam kaybı senaryolarına göre aktüeryal etki raporu hazırlamakla yükümlüdür.

Madde 9- Yapay zekâ ve otomasyonun SGK prim gelirleri üzerindeki etkileri TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ile TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna sunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Taşınabilir Sosyal Hak Hesabı

Madde 10- Her vatandaş için dijital ortamda “Taşınabilir Sosyal Hak Hesabı” oluşturulur.

Bu hesapta;

- a) Emeklilik hakları,
- b) İşsizlik sigortası hakları,
- c) Mesleki eğitim kredileri,
- d) Sağlık hakları,

bir arada tutulur.

Vatandaş iş değiştirdiğinde, serbest çalıştığında veya girişimci olduğunda haklarını kaybetmez.

ALTINCI BÖLÜM

Ulusal Yeniden Beceri Kazandırma Programı

Madde 11- Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ve İŞKUR koordinasyonunda “Ulusal Yeniden Beceri Kazandırma Programı” oluşturulur.

Program kapsamında;

- a) Yapay zekâ,

- b) Veri analitiği,
- c) Robotik bakım,
- d) Siber güvenlik,
- e) Dijital retim,

alanlarında ücretsiz eğitim sağlanır.

MADDE 12- Otomasyon nedeniyle işini kaybeden çalışanlar, programlara katıldıkları süre boyunca asgari ücretin yüzde 75'i oranında dönüşüm desteği alırlar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çalışma Hayatına Uyum

MADDE 13- alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, yapay zekâ kaynaklı verimlilik artışlarının çalışma sürelerine etkisini değerlendirmek üzere her üç yılda bir "alışma Sresi Raporu" hazırlar.

Haftalık alışma sresinin azaltılmasına yönelik pilot uygulamalar başlatılabilir.

MADDE 14- Platform alışanları, dijital serbest çalışanlar ve proje bazlı çalışanlar için sosyal güvenlik kapsamını genişleten düzenlemeler en geç iki yıl içinde hazırlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ulusal Yapay Zekâ Etki Kurulu

Madde 15- Cumhurbaşkanlığı, TBMM, niversiteler, işçi ve işveren örgütleri ile teknoloji sektörünün temsilcilerinden oluşan "Ulusal Yapay Zekâ ve İstihdam Etki Kurulu" kurulur.

Kurul;

- a) Yapay zekânın iş gücü piyasasına etkilerini,
- b) Yeni meslekleri,
- c) Kaybolan meslekleri,
- d) Gelir dağılımı sonuçlarını,
- e) Sosyal güvenlik sistemine etkilerini,

yıllık raporlarla kamuoyuna açıklar.

GEÇİCİ MADDE 1

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Yapay Zekâ ve Otomasyon Uyum Fonu kurulur.

GEÇİCİ MADDE 2

İlk ulusal istihdam risk haritası bir yıl içinde hazırlanır.

MADDE 16- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.